

УДК 161.2'42:004.738.5]:32–057.177.11
DOI <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2024.5.1/26>

Мищенко Т. В.

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Петренко О. А.

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

АНГЛОМОВНА ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЯ ВОЛОДИМИРА ЗЕЛЕНСЬКОГО НА ПЛАТФОРМІ TWITTER: ДИСКУРСИВНИЙ АСПЕКТ

У цій роботі проаналізовано комунікативні стратегії Володимира Зеленського в його англomовній онлайн-комунікації на платформі Twitter. Активна взаємодія в соціальних мережах відображає загальні принципи спілкування, котрі засновані на виборі оптимальних стратегій та тактик для досягнення комунікативних цілей. Комунікативні стратегії, які використовуються в політичних виступах, впливають на ставлення людей до політичних діячів. Вони використовуються, щоб допомогти лідерам досягти своїх цілей шляхом маніпулювання емоціями та думками аудиторії. Комунікативна стратегія – це мовленнєва дія, яка використовується з метою досягнення ефективної комунікації. У політичному дискурсі застосовуються різні стратегії, тактики, емоційні заклики, логічні аргументи, котрі прикрашають образ адресанта. Обираючи певні стратегії, політики можуть не лише донести інформацію, а й справити враження на людей, продемонструвавши свою компетентність і готовність до дій. Проведений нами аналіз дописів українського президента на платформі Twitter показав, що він використовує три комунікативні стратегії: подяки, підтримки та позитивної самопрезентації. Стратегія подяки важлива для налагодження зв'язків з аудиторією і структурно може реалізуватись непоширеними висловленнями, що синтаксично корелюють з простим реченням без другорядних членів, або поширеними, тобто втіленими предикативною конструкцією з означеннями або додатками. Стратегія подяки втілюється тактиками індивідуально спрямованої та групової, суспільної та дипломатичної подяки. Стратегія підтримки реалізується тактиками заклику до дії та підвищення морального духу. Український президент вдається до стратегії позитивної самопрезентації, аби показати себе в позитивному світлі, що реалізується через тактики акцентування втілених досягнень та наголошення на майбутніх досягненнях. Усі наведені вище стратегії спрямовані на створення позитивного іміджу президента, підвищення морального духу аудиторії та підтримки України на світовій арені. Аналіз показує, що ефективне використання цих стратегій є запорукою успішної політичної комунікації.

Ключові слова: комунікативні стратегії і тактики, соціальні медіа, політичний дискурс, подяка, підтримка, позитивна самопрезентація.

Постановка проблеми. В сьогоденні зростає інтерес до того, як політичні питання обговорюються в соціальних мережах. Це спілкування в соціальних медіа має великий вплив на суспільну думку, і потрібно розуміти, як змінюється спілкування в залежності від того, хто бере участь у дискусії. Різні групи користувачів можуть по-різному обговорювати політичні теми та застосовувати різні комунікативні стратегії. Крім того, важливо враховувати, як саме контекст використання соціальних мереж впливає на дискурс та його зміст. Дослідження в цій сфері можуть допомогти краще зрозуміти динаміку політичних дискусій в онлайн середовищі та

сприяти розробці більш ефективних комунікативних стратегій.

Політичний дискурс як комунікативна діяльність та інтерактивне явище реалізується людьми усним, письмовим, внутрішнім чи паралінгвістичним способами. Політична комунікація відбувається через вибрані канали взаємодії та залежить від стратегій і тактик її учасників. Це багаторівневий механізм, який охоплює когнітивні, комунікативні (соціальні, психологічні, емоційні та інші) компоненти. Це призводить до розвитку низки мовленнєвих форм [1]. Вивчення політичного дискурсу дозволяє глибше зрозуміти, як формується суспільна думка та які

чинники впливають на політичну комунікацію в сучасному світі [6].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження політичного дискурсу лідерів країн стало доволі популярним. Зокрема, з початком війни в центрі уваги дослідників опинився дискурс президента Зеленського у його відео-зверненнях до народу України або ж до союзників [3; 4]; композиція його промов [5], повідомлення, символи, невербальна комунікація, цільові аудиторії та канали передачі інформації на онлайн платформах *Instagram*, *Facebook*, та *Twitter* [11]. Разом з тим уваги потребує тактико-стратегічна організація дискурсу англomовної онлайн комунікації Володимира Зеленського, що й визначає актуальність пропонованої статті.

Як бачимо, сучасні лінгвістичні дослідження зосереджені на аналізі дискурсу з точки зору його впливу на спілкування, а вивчення комунікативних стратегій є важливим, оскільки це набір мовленнєвих дій, які допомагають досягти мети у спілкуванні. Комунікативна стратегія – це план взаємодії, який мовець використовує для прийняття найкращого рішення, навіть коли йому не відомі дії співрозмовника [2, с. 100].

Дискурсивна стратегія розглядається як намір мовця, який ґрунтується на спільному досвіді для задоволення своїх потреб і бажань. Це також включає оцінку того, наскільки цей намір відповідає досягненню важливих соціальних цілей у певний момент спілкування. Намір передається за допомогою слів і повинен бути зрозумілим усім учасникам розмови [8, с. 243].

Сучасна лінгвістика активно вивчає комунікативні стратегії в політиці, рекламі, професійному та медійному спілкуванні. Також ведуться дослідження стратегій міжособистісного спілкування, зокрема того, як стать і вік впливають на вибір стратегій [7]. Досліджується взаємодія в сім'ї [10], вибір мови в умовах білінгвізму, а також стратегії, що впливають на характер тексту [6].

Постановка завдання. Метою цієї статті є дослідження англomовної Інтернет-комунікації Володимира Зеленського на платформі *Twitter*, яку він застосовує для досягнення політичних цілей.

Завдання статті полягає у класифікації стратегій і тактик, які застосовує Володимир Зеленський в його англomовній Інтернет-комунікації на платформі *Twitter*.

Виклад основного матеріалу. Активна взаємодія осіб в соціальних медіа є відображенням загальних принципів людського спілкування, яке ґрунтується на плануванні мовленнєвих дій та

виборі оптимальних стратегій для досягнення комунікаційних цілей. Кожен етап комунікації зазвичай реалізується через комплекс заходів та дій, що можуть тривати протягом значного часу. Отже, комунікацію можна розглядати як стратегічний процес, який здійснюється за допомогою конкретних комунікативних стратегій та тактик.

Комунікативні стратегії набувають особливої значущості в онлайн комунікації, особливо в політичному дискурсі, де вони формуються відповідно до мети спілкування та контексту ситуації. Комунікативна стратегія є основним напрямком мовленнєвої поведінки в конкретній комунікативній ситуації і формується відповідно до загальної мети спілкування, ситуативного контексту та уявлень про адресата. Залежно від жанру політичного дискурсу та намірів учасників виокремлюються стратегії самопрезентації, пропаганди (обіцянки, попередження, оцінки, захист), регулювання емоцій, інформаційного тлумачення (визнання проблем, акцент на позитивній інформації, пояснення), аргументації, маніпуляції (перебільшення, зменшення, спотворення), дискредитації (підкреслення негативних рис опонента), нападу (звинувачення та образи) та самозахисту (перенаправлення або превентивний захист) [9, с. 162–170].

Враховуючи обставини, за яких Володимир Зеленський займає важливу міжнародну позицію, вкрай важливо зрозуміти, як під час війни його комунікативні стратегії впливають на громадську думку та міжнародну підтримку України. Проведений нами аналіз дописів українського президента на платформі *Twitter* показав, що він використовує три комунікативні стратегії: подяки, підтримки та позитивної самопрезентації.

Стратегія подяки відіграє важливу роль у встановленні та підтримці соціальних зв'язків, впливаючи на характер взаємодії між учасниками комунікації. Подяка поділяється на різновиди залежно від структури, характеру адресата і за сферою функціонування.

Структурно стратегія подяки може реалізуватися непоширеними висловленнями, що синтаксично корелює з простим реченням без другорядних членів, або поширеними, тобто втіленими предикативною конструкцією з означеннями або додатками, що демонструють приклади (1) і (2):

(1) *I am grateful to His Majesty King Charles III of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland for today's audience. The United Kingdom remains one of Ukraine's closest and most important allies. We appreciate all the support provided to the Ukrainian people* [13]. У наведеному прикладі

стратегія подяки реалізується простими реченнями «*I am grateful*» та «*We appreciate*» з ключовими компонентами «*grateful*» та «*appreciate*», які виражають вдячність українського президента Королю Чарльзу III, надаючи висловлюванням формального тону. Натомість більш емоційний вияв подяки демонструє наступний приклад:

(2) *We extend our unwavering gratitude to the warriors, to the entire Ukrainian Defense and Security Forces, to everyone serving on the front lines, at combat posts, and on combat missions* [22]. У наведеному прикладі подяка висловлюється поширеною предикативною конструкцією «*We extend our unwavering gratitude*», де іменник *gratitude* модифікується означенням *unwavering*, який вказує на непохитний та довготривалий характер подяки.

За характером адресата, стратегія подяки може втілюватися тактикою індивідуально спрямованої або групової подяки, що продемонстровано у прикладах (3) і (4):

(3) *I had a meaningful meeting with the Secretary of State of the Holy See @TerzaLoggia, Cardinal Pietro Parolin. [...] We focused particularly on the decisions of the first Peace Summit and the Vatican's role in establishing a just and lasting peace for Ukraine. I am grateful for Cardinal's support of our country and people* [14]. У наведеному прикладі фраза «*I am grateful for Cardinal's support*» виражає індивідуальну подяку, адресовану кардиналу П'єтро Пароліну (*Cardinal's support*), що виокремлює його з-поміж інших італійців.

Наступний приклад демонструє втілення тактики групової подяки, адресованої окремій когорті українських підприємців та робітників («*I thank all our entrepreneurs and workers*»). Таким чином президент привертає увагу суспільства до їхніх діяльності та здобутків:

(4) *In the Poltava region, I met with entrepreneurs and workers in the framework of the Made in Ukraine economic platform. It is important to preserve everything being made and what was made in Ukraine. I thank all our entrepreneurs and workers for their work, ideas, and for saving and creating jobs. This is the contribution to the preservation of Ukraine* [15].

За сферою функціонування виокремлюємо тактики дипломатичної та суспільної подяки. Дипломатична подяка зазвичай використовується у комунікації з міжнародними партнерами і орієнтована на співпрацю з ними. Суспільна подяка спрямована на певні верстви населення або їх представників осіб або груп, таких як військові, лікарі або волонтери, і вказує на індивідуальні або професійні досягнення, що демонструється у прикладах (5) і (6):

(5) *For the first time, I held a meeting in a five-party format with the leaders of NATO's Indo-Pacific partner countries. [...] I stressed that, in the face of relentless Russian attacks, Ukraine urgently needs to bolster its air defenses with additional air defense and electronic warfare systems. I am grateful to our partners for their unwavering solidarity and support for Ukraine in its fight against Russian aggression. I also thank Australia and New Zealand for their announced defense packages* [20]. У цьому прикладі подяка має дипломатичний характер і вербалізується фразами «*I am grateful to our partners*», «*I also thank Australia and New Zealand*». Аналізовані вирази підкреслюють вдячність Зеленського країнам, які надають необхідну допомогу Україні та розгортається за дедуктивною схемою, за якою спочатку згадуються партнери в цілому (*partners*), а потім з-поміж них виокремлюються Австралія і Нова Зеландія, котрі тільки оголосили про майбутню допомогу.

Тактику суспільної подяки представлено в наступному прикладі:

(6) *Odesa. Together with the UK Secretary of State for Defence, we visited the hospital where sailors wounded in battles with Russian occupiers are being treated and spoke with these brave warriors. I honored the defenders with state awards. I am grateful for their fight, service, and defense of Ukraine. I also extend my gratitude to the medical staff who treat our warriors and bring them back to life* [16]. У наведеному уривку суспільна подяка адресується військовим (*I am grateful for their fight, service, and defense of Ukraine*), які стоять на захисті нашої держави, та лікарям, котрі рятують життя (*I also extend my gratitude to the medical staff*).

Подяка є однією з ключових стратегій у комунікації Володимира Зеленського на політичній арені. Але в той же час не менш важливою є **стратегія підтримки**, котра є важливим інструментом мотивації аудиторії.

Залежно від мети стратегія підтримки втілюється тактиками заклику до дії і зміцнення духу, котра реалізується за допомогою модальних дієслів *must, can, may, might* або лексичних одиниць, які орієнтовані на підвищення бойового духу та патріотизму у критичні для країни часи, що продемонстровано у прикладах (7) та (8):

(7) *Our army has proven its modernity and strength, which are capable of establishing the desired peace in Ukraine. When we rightly speak about our need for weapons, we must not forget that support and protection of our warriors is also a weapon. Our independence is firmly based on our*

people. *With this understanding, we must create a proper rehabilitation system, with the highest level of necessary personnel training and rehabilitation centers. This is our task, this is our goal, this is our path* [17]. У наведеному прикладі тактика заклик до дій, вербалізується фразами *we must not forget* та *we must create*, у складі яких міститься модальне дієслово *must* на позначення необхідності виконання певних дій. У першому словосполученні, *we must not forget*, модальне дієслово спонукає до когнітивних дій, тобто не забувати про підтримку військових. Далі президент закликає до практичних дій, а саме до створення системи реабілітації військових (*With this understanding, we must create a proper rehabilitation system, with the highest level of necessary personnel training and rehabilitation centers*). Речення (*This is our task, this is our goal, this is our path*) підсумовує сказане, за допомогою одиниць *our task, our goal, our path*, які вказують на завдання для українського суспільства.

Тактика зміцнення духу вербалізується словосполученнями «*standing with Ukraine*», «*remaining in Ukraine*» і «*defending all that is good and humane in human nature*», які виконують мотивуючу функцію, що демонструє наступний приклад:

(8) *I had a meeting with representatives of the All-Ukrainian Council of Churches and Religious Organizations. I am grateful for the support of the legislative initiative aimed at strengthening Ukraine's spiritual independence. We discussed the defense of Ukraine's and our people's independence, as well as the Ukrainian communities that suffer daily from Russian attacks. In the face of such a brutal Russian war against Ukraine, standing with Ukraine and remaining in Ukraine is a testament to defending all that is good and humane in human nature* [19]. У наведеному уривку Володимир Зеленський вдається до тактики зміцнення духу з метою посилити патріотичні почуття українців та самовідданість у захисті держави, акцентуючи увагу на важливості єдності у кризових ситуаціях.

Поряд зі стратегіями подяки та підтримки, президент дбаючи про свій імідж, послуговується **стратегією позитивної самопрезентації**, котра реалізується через тактику акцентування втілених досягнень, вербалізованих дієсловами в *Past Simple* та *Present Perfect*, і тактикою наголошення на потенційних досягненнях, виражених дієсловами у *Future Simple*, що продемонстровано в наступних прикладах (9) та (10):

(9) *I am grateful to @Statsmin Mette Frederiksen for participating in the Peace Summit and for Den-*

mark's active assistance in engaging the countries of the Global South in the Peace Formula implementation. During our meeting, we discussed preparations for the transfer of Danish F-16 aircraft, which will be delivered to Ukraine shortly. We also discussed the approval of the negotiating framework and the launch of Ukraine's EU accession talks in June [12]. У наведеному прикладі тактика втілених досягнень реалізується за допомогою дієслова *discussed* у складі фрази *We also discussed*. Тут демонструється результат переговорів Зеленського про надання Данією військових літаків для України, а також про підтримку для вступу до ЄС.

У наступному прикладі президент акцентує потенційні здобутки виражені за допомогою дієслів у *Future Simple*:

(10) *The countries of the European area are gathering for the fourth time at the European Political Community Summit to discuss common issues and challenges. I have arrived in the UK to participate in the Summit, hold bilateral meetings with partners, and sign new security agreements. A separate program is scheduled for our relations with the United Kingdom. I will meet with His Majesty King Charles III, Prime Minister Keir Starmer, government officials, and executives from defense companies. We will sign an intergovernmental agreement on support for the Ukrainian defense and industrial complex, discuss future defense cooperation, and expand our defense capabilities. Since the first days of the full-scale invasion, the UK has been one step ahead in its determination to support Ukraine. This is the kind of resolve we need to stop Russian terror* [18]. Фрази *I will meet* та *We will sign* показують потенційні здобутки, які можуть бути досягнуті в майбутньому за умови успішних перемовин з союзними країнами та їх лідерами.

Висновки. Таким чином, президент Володимир Зеленський у своїй англомовній комунікації на платформі *Twitter* використовує три стратегії для досягнення комунікативних цілей: стратегії подяки, підтримки та позитивної самопрезентації. Стратегія подяки втілюється тактиками індивідуальної та групової, дипломатичної та суспільної подяки. Структурно подяка може бути непоширеною, тобто вираженою простим реченням без другорядних членів, або поширеною, що включає додаткові елементи, як-от означення чи додатки. Стратегія підтримки реалізується тактиками заклик до дії та зміцнення духу. Стратегія позитивної самопрезентації виражається тактикою акцентування досягнень та тактикою наголошення на потенційних успіхах. Перспективним напрям-

ком подальших досліджень є аналіз мовленнєвих реалізації своїх комунікативних стратегій і тактик. актів, які Володимир Зеленський використовує для

Список літератури:

1. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ: Довіра, 2007. 205 с.
2. Дерпак О. В. Конфронтативні мовленнєві жанри: комунікативно-прагматичний та мовний аспекти. Київ, 2005.
3. Кондратенко Н. В. Експресивний синтаксис у президентському дискурсі Володимира Зеленського. Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2023. 150 с. URL: <http://zum.onu.edu.ua/article/view/262417/262830> (дата звернення: 20.08.2024).
4. Креховецька С. А., Мицан Д. М. Звернення Володимира Зеленського до українського народу в період війни. Львів: Національний університет «Львівська політехніка», Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. 120 с. URL: <http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v56/15.pdf> (дата звернення: 22.08.2024).
5. Потапенко С. І. Дискурс опору президента України Зеленського: «Зруйнують цю стіну». URL: <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/view/169/2457/5818-1> (дата звернення: 18.09.2024).
6. Руда О. Г. Мова як об'єкт маніпулятивних стратегій у сучасному українському політичному дискурсі. Київ: Інститут української мови НАН України, 2012. 180 с.
7. Семенюк А. А. Гендерні та вікові особливості кооперативної мовленнєвої поведінки в сімейному дискурсі (на матеріалі сучасної англійської мови). Донецьк, 2007. 20 с.
8. Фролова Є. С. Дискурсивна стратегія як організуючий конститuent вербально-соціальної інтеракції. *Лінгвістика XXI століття: нові дослідження і перспективи*. 2009. Вип. 3. С. 242–249.
9. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації. Київ: Видавничий центр «Академія», 2010. 312 с.
10. Bigari A. A. The Discourse of a Modern English Family: Extended abstract of Candidate's thesis. Kyiv, 2006. 22 p.
11. Moreno Rubio Á. Zelensky's Discourse During the Russian Invasion of Ukraine. Madrid, 2022. 85 p. URL: <https://repositorio.comillas.edu/xmlui/bitstream/handle/11531/55778/TFG-%20Moreno%20Rubio%2C%20Angel.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 23.08.2024).
12. Zelensky V. I am grateful to @Statsmin Mette Frederiksen for participating in the Peace Summit and for Denmark's active assistance in engaging the countries of the Global South in the Peace Formula implementation. Twitter. URL: <https://x.com/ZelenskyUa/status/1802292150341660782> (дата звернення 21.08.2024).
13. Zelensky V. I am grateful to His Majesty King Charles III of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland for today's audience. Twitter. URL: <https://x.com/ZelenskyUa/status/1813995396248883458> (дата звернення 18.08.2024).
14. Zelensky V. I had a meaningful meeting with the Secretary of State of the Holy See @TerzaLoggia, Cardinal Pietro Parolin. Twitter. URL: <https://x.com/ZelenskyUa/status/1815737259171160071> (дата звернення 23.08.2024).
15. Zelensky V. In the Poltava region, I met with entrepreneurs and workers in the framework of the Made in Ukraine economic platform. Twitter. URL: <https://x.com/ZelenskyUa/status/1817974833692688662> (дата звернення 25.08.2024).
16. Zelensky V. Odesa. Together with the UK Secretary of State for Defence, we visited the hospital where sailors wounded in battles with Russian occupiers are being treated and spoke with these brave warriors. Twitter. URL: <https://x.com/ZelenskyUa/status/1810014370434560355> (дата звернення 20.08.2024).
17. Zelensky V. Our army has proven its modernity and strength, which are capable of establishing the desired peace in Ukraine. Twitter. URL: <https://x.com/ZelenskyUa/status/1817183500115550219> (дата звернення 19.08.2024).
18. Zelensky V. The countries of the European area are gathering for the fourth time at the European Political Community Summit to discuss common issues and challenges. Twitter. URL: <https://x.com/ZelenskyUa/status/1813862971036106758> (дата звернення 26.08.2024).
19. Zelensky V. I had a meeting with representatives of the All-Ukrainian Council of Churches and Religious Organizations. Twitter. URL: <https://x.com/ZelenskyUa/status/1824760490737717692> (дата звернення 24.08.2024).
20. Zelensky V. For the first time, I held a meeting in a five-party format with the leaders of NATO's Indo-Pacific partner countries. Twitter. URL: <https://x.com/ZelenskyUa/status/1811436631204806999> (дата звернення 27.08.2024).

Mishchenko T. V., Petrenko O. A. VOLODYMYR ZELENSKYI'S ENGLISH-LANGUAGE ONLINE COMMUNICATION ON TWITTER: DISCURSIVE PERSPECTIVE

This paper analyzes the communication strategies of Volodymyr Zelenskyy in his English-language online communication on the Twitter platform. Active interaction on social media reflects general principles of communication, which are based on the choice of optimal strategies and tactics to achieve communication goals. The communication strategies which are used in political speeches influence people's attitudes toward political figures. They help leaders to achieve their goals by manipulating the emotions and opinions of the audience. A communication strategy is a speech act, which is used to achieve effective communication. In political discourse, various strategies, tactics, emotional appeals, and logical arguments are employed to improve the image of the sender. By choosing certain strategies, politicians not only convey information but also impress people by demonstrating their competence and readiness for action. Our analysis of the Ukrainian president's posts on Twitter demonstrates that he uses three communication strategies: gratitude, support, and positive self-presentation. The strategy of gratitude is important for establishing ties with the audience and structurally it can be realized by unextended statements that syntactically correlate with a simple sentence without secondary elements or by extended statements, which are realized by a predicative construction with attributes or objects. The strategy of gratitude is implemented with the help of tactics of individually directed and group gratitude, public and diplomatic gratitude. The strategy of support is realized through the tactics of calling for action and boosting morale. The Ukrainian president uses the strategy of positive self-presentation to demonstrate himself in a positive light, which is realized through tactics of emphasizing accomplishments and highlighting future achievements. All of the above strategies aim to create a positive image of the president, boost the morale of the audience, and support Ukraine on the world stage. The analysis shows that the effective use of these strategies is the key to successful political communication.

Key words: communication strategies and tactics, social media, political discourse, gratitude, support, positive self-presentation.